

Rozpad koloniálních impérií

Co africkým zemím přinesl tzv. Rok Afriky (1960)?

Co budeme sledovat

V této kapitole si přiblížíme vývoj vztahů mezi tradičními evropskými koloniálními mocnostmi a jejich koloniemi v druhé polovině 20. století.

Co je naším cílem

Seznámíme se s politickým vývojem v Africe.

- Prozkoumáme, do jaké míry se vztah evropských koloniálních mocností a jejich kolonií proměnil ve druhé polovině 20. století.

Jméno a příjmení:

dejepisplus.npi.cz

Zdroj

1 a 2

Karikatury se zobrazením Afriky z let 1898 a 1960

Označ postavy **na obou karikaturách** a rozhodni, koho reprezentují. Co mají společného a odlišného? Popiš, jaký vztah je na karikaturách prezentován mezi jednotlivými postavami a africkým kontinentem. **Obojí zakresli a zapiš přímo ke karikaturám.**

Zobrazení **Cecila Rhodese**, britského koloniálního podnikatele a politika z konce 19. století. Byl vlastníkem společnosti věnující se těžbě diamantů v jižní Africe, organizoval britské koloniální výboje v Africe, jejichž cílem mělo být vytvoření souvislého pásu britského území od severu na jih Afriky.

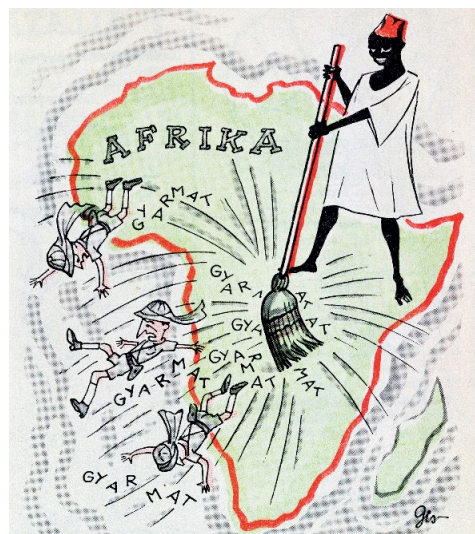

Zdroj: [Wikipedie \(2022\)](#)

Autor: Edward Linley Sambourne, *Punch* (1892)

Karikatura maďarské kreslíčky Szego Gizi v humoristickém časopise *Ludas Matyi* z listopadu 1960, která reagovala na události v Africe téhož roku.

Maďarské slovo „GYARMAT“ na obrázku znamená česky „KOLONIE“.

Zdroj: Szegő Gizi. Őszi nagytakarítás.

IN: *Ludas Matyi* (1960)

Zkus **podle druhé karikatury** odhadnout, jaké události se v Africe odehrály v roce 1960.

Přečti si zdroje 4 až 7 a odpověz na otázky.

Zdroj

4 a 5

Dva pohledy na vyhlášení nezávislosti

„Naším snem bylo mít vlastní nezávislost, vést sami sebe, řešit své záležitosti, být uznávaní jako všechny ostatní civilizace a společnosti, jako nezávislý stát. To byl náš hlavní požadavek. Všichni se v zásadě shodovali na požadavku okamžité nezávislosti.“

Vzpomínka na rok 1960 **Assana Masson Dipa**, jednoho z členů senegalského hnutí za nezávislost.

„Významný a tolik vysněný den nakonec přišel. Naše země, drahé Togo, které bylo od roku 1884 německým protektorátem, poté britsko-francouzským kondomiem, a nakonec územím pod správou Francie, nalézá v tento den, 27. dubna 1960, svoji dřívější svobodu. Od tohoto okamžiku navždy osvobozené od podrobenosti, od všech pout, pánem svého osudu, Togo (...), jsi konečně volné. (...) Naše radost je hluboká a nezměrná.“

Slavnostní řeč prvního prezidenta **Toga Sylvana Olympia**, vyhlášujícího nezávislost Tožské republiky 27. dubna 1960.

Co obyvatelé některých afrických území v roce 1960 požadovali?
Jaké měli důvody k těmto/tomuto požadavku?

Co očekávali, že přinese naplnění jejich požadavku/ů?

Jaké emoce a jak silné se s tímto rokem podle textů pojily?

Zdroj

6 a 7

Zhodnocení vyhlášení nezávislosti půl století poté

„Vyhlášení nezávislosti je historickou událostí, během které africké země dosáhly toho, co se nazývá mezinárodní suverenita, dosáhly práva na sebeurčení. ... Je ale třeba si uvědomit, že bývalé koloniální mocnosti odešly, aniž by odešly. Zanechaly své institucionální struktury: národní stát, hospodářský plán ekonomického růstu..., instituce. ... Vztah závislosti a nerovnosti, který byl vytvářen během jednoho století, nezmizí ze dne na den...“

„Padesát let po vyhlášení nezávislosti není vidět v tomto směru nic významného v oblasti hospodářství, v oblasti politiky ani ve společenské oblasti, dokonce ani v oblasti opravdového kulturního osvobození. ... Je nutné rychle dodat, že pouze povrchní pohled na tuto situaci může vést k přesvědčení, že Afrika je ztracena. Skutečný výsledek vyhlášení nezávislosti není nezdár ani úspěch, ale úspěch v nezdaru a nezdár v úspěchu.“

Zhodnocení vyhlášení nezávislosti africkými státy **Felwinem Sarrou**, senegalským spisovatelem a ekonomem k 60. výročí „Roku Afriky“, 13. duben 2020.

Zamyšlení se **Kä Mana**, konžského filozofa, pro konžský deník *Le Potentiel* ze 14. května 2010

Vysvětli větu Felwina Sarrou „... koloniální mocnosti odešly, aniž by odešly“.

Co se podle autorů od dob vyhlášení nezávislosti v Africe nezměnilo?

Napadne tě, co ještě mohlo zůstat stejné před a po vyhlášení nezávislosti?

Co africkým zemím přinesl tzv. Rok Afriky (1960)?

Pomocí několika vět vysvětli, proč je rok 1960 nazýván Rokem Afriky a co tento rok africkým zemím přinesl. Využij všechny informace získané z předešlých úkolů.